

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P., a.s.**, B., B., IČO: X., zast. Advokátskou kanceláriou H., s.r.o., Š. B., IČO: X., konajúcej prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J.G. proti odporcom: v 1/ rade: **L.Č.**, nar. X., bytom Ž. a v 2/ rade: **J.P.**, nar. X., bytom S., S., obaja zastúpení JUDr. J.K., K., **o zaplatenie 10 172,30 Eur s príslušenstvom a odmenou zo zmenky** a v rámci tohto konania *o návrhu odporcov na zmenu miestnej príslušnosti na prejednanie veci Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1 CbZm 61/2009*, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu odporcov na prikázanie veci Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1 CbZm 61/2009 na ďalšie konanie Okresnému súdu v Prešove z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Navrhovateľ svojim návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava V dňa 15.06.2009, sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu na zaplatenie dlžnej sumy 10 172,30 Eur s príslušenstvom a ďalšie nároky vyplývajúce zo zmenky.

Zmenka zabezpečovala návratnosť prostriedkov poskytnutých na základe Zmluvy o úvere (bod II. a III. návrhu). Išlo o vlastnú blankytnú zabezpečovaciu zmenku bez protestu (ktorý údaj je nadbytočný, pretože vlastnú zmenku zo zákona protestovať nemožno).

Súd svojim rozhodnutím z 09.11.2009 pod č. k. 1Zm 418/09-37, 1509209439, vydal platobný rozkaz a vydala ho vyššia súdna úradníčka príslušného súdu (Mgr. Viera

Jurkovičová). Proti tomuto zmenkovému platobnému rozkazu podali námietky odporcovia a konanie je v štádiu rozhodovania o týchto námietkach. Právny zástupca podaním z 18.02.2010 z dôvodu svojej nemoci požiadal prejednávajúci súd, aby predmetný spor postúpil Okresnému súdu v Prešove „v zmysle § 87 písm. a/ O.s.p.“ Na pojednávaní dňa 02.03.2010 (č. l. 71 spisov) navrhovateľ s postúpením súhlasil. V doplnení podania z 18.03.2010 zástupca odporcov v mene svojom aj v mene odporcov navrhol vec prikázať na ďalšie konanie Okresnému súdu v Prešove v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. Znovu to odôvodnil svojim zlým zdravotným stavom, ktorý mu bráni cestovať do Bratislavy, taktiež si myslí, že odporcovia, v prípade ich výsluchu súdom, by neboli schopní pricestovať do Bratislavy a zorientovať sa v nej, nakoľko sú na nižšej inteligenčnej úrovni a nedovolila by im to ani ich zlá finančná situácia a pracovné zadelenie. Ako dôvod zástupca odporcov ešte uviedol, že na Okresnej prokuratúre prebieha šetrenie, čo je tiež ekonomickým dôvodom na prikázanie veci Okresnému súdu v Prešove.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na obsah spisov vec posúdil tak, že návrhu nemožno vyhovieť bez ohľadu na postoj navrhovateľa, a to z týchto dôvodov:

Napadnutý zmenkový platobný rozkaz vydala vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Bratislava V, pričom zo spisov nevyplýva, či na taký úkon mala vydané poverenie, ktoré poverenie je hmotnoprávnou náležitosťou takého postupu.

Zmenkový právny vzťah je založený na zmenke, ktorá sa riadi osobitným zákonom č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. Pre platnosť zmenky, či už ide o jej vystavenie, typ zmenky, splnosť a ostatné náležitosti, platí veľmi prísny režim, ktorý sa vymyká z bežných právnych úkonov (aj listinných).

Obyčajný (nie zmenkový) platobný rozkaz (§ 172 - § 174 O.s.p.) možno vydať aj bez návrhu, ak sú splnené podmienky, ale ak je riadne doručený, stačí proti nemu podať odôvodnený odpor, automaticky sa tento platobný rozkaz zrušuje bez toho, aby súd skúmal, či je odpor dôvodný a vo veci sa pojednáva (§ 174 ods. 2 O.s.p.). Nie je teda rozhodujúce, či návrh na vydanie bežného platobného rozkazu spĺňa podmienky, za ktorých ho možno vydať a súd to ani nemusí, ba ani nemôže dokazovať (§ 172 ods. 1 posledná veta O.s.p.).

Zmenkový platobný rozkaz je upravený osobitne (§ 175 O.s.p.) a možno ho vydať za sprísnených podmienok. Podľa tohto citovaného ustanovenia, ods. 1:

„Ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a uhradil trovy konania alebo, aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu alebo šekovému platobnému rozkazu namieta. Zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz sa musí doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu vyhovieť, nariadi súd pojednávanie“.

Obsahom konania pri podaní návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ale aj pri rozhodovaní o námietkach, či zmenkový platobný rozkaz ponechať v platnosti, nie je len preskúmanie správnosti postupu pri vydaní zmenkového platobného rozkazu, ale najmä zisťovanie a hodnotenie oveľa širšieho okruhu skutočností, ako sú uvedené v návrhu na vydanie, či v námietkach proti vydanému platobnému rozkazu. Ide tu o spôsobilosť zbaviť alebo nezbaviť žalovanú zmenkového záväzku. Ide o nové skutočnosti, ktoré nemohli byť a ani neboli predmetom skúmania, pretože ich navrhovateľ neuviedol, ak by boli v jeho neprospech. Konanie o námietkach má len zriedka charakter opravného konania, spravidla je pokračovaním konania prvého štádia zmenkového konania a rozsudok v ňom vydaný je výsledkom komplexného zhodnotenia všetkých skutočností majúcich vplyv na záver o existencii zmenkového záväzku a povinnosti žalovaného ho splniť.

Prvostupňový súd mal povinnosť pri podaní námietok proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu vyporiadať sa so zákonnou povinnosťou uloženou mu v § 374 ods. 2 O.s.p.

Pri právnych nárokoch zo zmenky často dochádza (v tomto prípade zvlášť) k stretu dvoch rôznych platných právnych úprav. V danom prípade podľa zmluvy malo ísť o úver medzi navrhovateľom a odporcami, ktorý právny vzťah sa spravuje Občianskym zákonníkom (§ 657, § 658). Následky nesplnenia peňažného záväzku (pôžičky) v § 517 a nasl. a len podľa toho mohol postupovať, vlastne nemohol, pretože v čase, keď uplatňoval svoje nároky zmenkou, žiadny záväzkový vzťah medzi účastníkmi nejestvoval.

Zákon zmenkový a šekový (č. 191/1950 Zb.) je zákonom osobitným, nedotýka sa svojou úpravou (vecnou) Občianskeho zákonníka a tak isto ani svojou vecnou úpravou Občiansky zákonník sa svojou vecnou úpravou nedotýka Zákona zmenkového a šekového.

V súdnej veci ide o vec rozpojdnávanú, s vydaným zmenkovým platobným rozkazom, ktoré úkony urobil okresný súd, ktorý zmenkový platobný rozkaz vydal. Bolo by vrcholne nespravodlivé voči navrhovanému Okresnému súdu v Prešove prikázať mu túto vec v podstate na preskúmanie tohto postupu. Vo veci je treba zhodnotiť skôr procesný a vecný postup a rozhodnúť, či zmenkový platobný rozkaz bude ponechaný v platnosti.

Neobstoja ani dôvody uvádzané zástupcom odporcov. Ak jeho zdravotný stav neumožňuje mu vec riadne zastupovať, nech také veci na zastupovanie nepreberá, pretože je dostatok zdatných zástupcov a účastníci konania majú možnosť si zvoliť takých.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. septembra 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová